

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
KOMENDA CHORAGWI BIAŁSKOPODLASKIEJ
WYDZIAŁ ZUCHOWY

BIULETYN NR

1/84

Biała Podlaska, wrzesień 1984

C Z U J I   DOWÓDZINOWI !
C Z U J I   NAMIEŚNICZY !

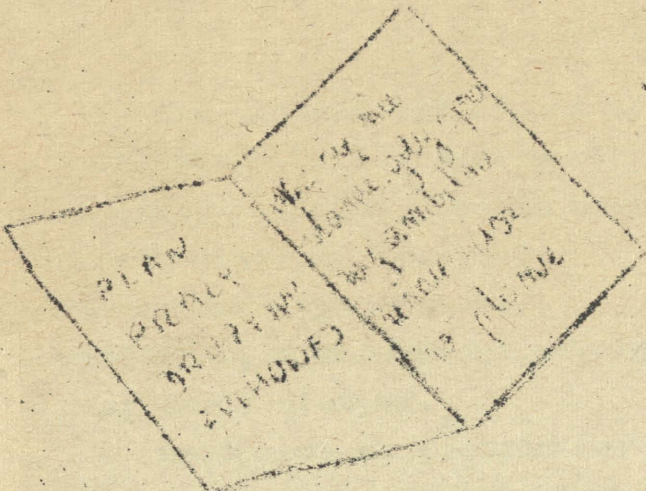
Rezpondujemy kolejny już rok pracy w drużynach zuchowych. Aby Wam pomóc, ułatwić Start w drużynie, wznawiamy po rocznej przerwie wydawanie BIULETYNU ZUCHOWEGO Białskopodlaskiej Komendy Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego.

Kolejne biuletyny będą zawierały praktyczne wskazówki dotyczące organizacji pracy w drużynie zuchowej i namiestnictwie, przebiegu niektórych uroczystości zuchowych, zadania Odznaki Chorągwianej oraz kilka innych materiałów niezbędnych w pracy drużynowego zuchów.

Wierzimy, że BIULETYN będzie Wam służył w codziennej pracy instruktorskiej. Jednocześnie pragniemy, aby autorami propozycji zawartych w BIULETYNACH byli nie tylko członkowie Wydziału Zuchowego Komendy Chorągwi, ale również, a może przede wszystkim Wy - drużynowi drużyn zuchowych i namiestnicy zuchowi w hufcach.

LICZYMY NA WASZĄ POMOC !!!

Wydział Zuchowy
Komendy Chorągwi
w Białej Podlaskiej

JAK PLANOWAĆ
CO PLANOWAĆ
GDZIE PLANOWAĆ

JAK

Wasza całoroczna praca oraz jej efekty będą zależały od tego, jak tę pracę zaplanujecie. Aby dobrze zaplanować pracę powinniście zdać sobie sprawę z tego, co chcecie w efekcie końcowym osiągnąć.

Plan pracy pozwala drużynie:

- prawidłowo zorganizować całoroczną pracę,
- rozwijać samorządność w drużynie,
- ocenić pracę,
- uzyć dobrej roboty,
- ująć zamierzenia w konkretne działania.

Planując pracę

- program wychowawczy Związku,
- zainteresowania i potrzeby wychowawcze uczniów,
- potrzeby środowiska, szkoły,
- cykle sprawnościowe i sprawności indywidualne, gwiazdki,
- czerwony i zielony kalendarz,
- zadania wynikające z planu pracy szczepla i hufca,
- potrzeby wynikające z gospodarki drużyny.

OO

W planowaniu pracy bardzo ważny jest budżet czasu, tzn. ile zadań planować w ciągu roku. Każda drużyna powinna odbyć 36 zbiórek. Na jeden cykl trzeba przeznaczyć 5-7 zbiórek. A przecież są jeszcze zbiórki pojedyncze oraz cykle niesprawnościowe /2-3 zbiórki/ związane z Dniem Nauczyciela, Andrzejkami,

Dniem Matki, itp. Wybierając do realizacji cykle sprawnościowe zespołowe trzeba wziąć pod uwagę wszystkie grupy sprawności:

- I. Moja Ojczyzna - Mój dom, II. Pracująca Polska, III. Wielka przygoda.

Nie możecie też zapominać o rajdach zuchowych, biwakach i wycieczkach. To też jest bardzo ważne w pracy drużyny zuchowej. Plan pracy powinien również zawierać:

- charakterystykę drużyny,
- zamierzenia wychowawcze,
- współpracę z harcerzami, szkołą, środowiskiem,
- gospodarke drużyny.

Drużynowy rozpoczynający pracę w nowej drużynie powinien pamiętać także o umieszczeniu w planie cyklu zbiórek pierwszego miesiąca. Propozycje trzech pierwszych zbiórek znajdziecie w dalszej części biuletynu.

Pamiętajcie także, że rok 1984 to rok, w którym świętujemy 40 urodziny naszej Ojczyzny. Zapewne wcześniej zaakcentowaliście tę rocznicę. W propozycjach programowych znajdziecie cykl 2 zbiórek pt. "Rówieśnicy 40-lecia". Wykorzystajcie go w Waszej pracy. Cykl ten może być podsumowaniem wszystkich zbiórek poświęconych 40 rocznicy Polski Ludowej.

GOZIE

Aby zbiórki były ciekawe i atrakcyjne dla zuchów nie wystarczy przygotować ciekawej majsterki, zabawy tematycznej czy teatrzyku. Zuchy przywiązują wielką wagę do miejsca

zbiórek. Ciągłe zbiórki w klasie, harcówce, na boisku szkolnym znużą je i zniechęcają do pracy w drużynie. Dlatego też spenetrujcie dokładnie teren Waszej działalności..

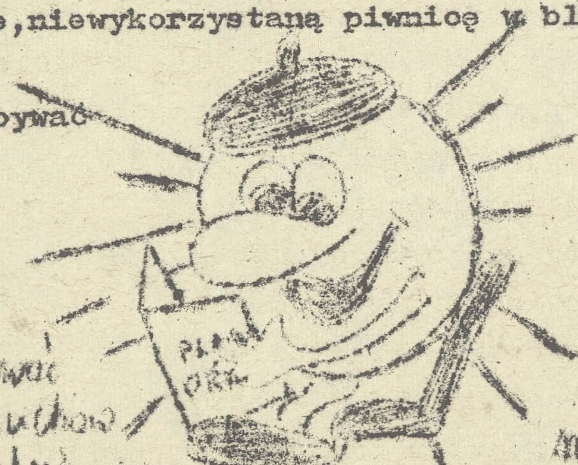
Może znajdziecie gdzieś stary młyn, wiatrak, cegielnię, ciekawe miejsce w lesie, niewykorzystaną piwnicę w bloku, cichy zakątek w parku miejskim.

bardzo lubią przebywać w miejscach i mieć tajemnice.

Zuchy przecież w tajemniczych swoje własne

UWAGA!!!

O tym, jak planować pracę w drużynie zuchów przeczytajcie dokładnie w

"Zuchowych Wierszów"
nr 4/80 z IV kw.

PRZYKŁADOWY
PLAN PRACY
DRUŻYNY ZUCHOWEJ

CHARAKTERYSTYKA DRUŻYNY ZUCHOWEJ

Drużyna jest wielopoziomowa /kl. I-IV/, koedukacyjna. Dziećmi nie składają Obietnicy Zucha. Drużyna liczy 24 zuchów w tym 12 chłopców. Pochodzą z rodzin chłopskich na ogół nie przywiązujących wagi do pozaszkolnego wychowania dzieci. Szkoła nie ma znaczących osiągnięć w dziedzinie pracy zuchowej. Drużyna nie posiada przyboczyń.

ZAMIERZENIA WYCHOWAWCZE

W trakcie planowania zbiórek planuje kształtować umiejętność współżycia w grupie, odpowiedzialność indywidualną i zbiorową, organizację i uczestnictwo w dobrej zabawie, wrażliwość na problemy innych, dążenie z pomocą potrzebującym.

w czasie realizacji cyklu zbiórek I m-ca:

- poczucie dumy z przynależności do drużyny
- odpowiedzialność, obowiązkowość,
- radość z własnej przydatności w grupie,
- szacunek dla symboliki zuchowej,
- dzielność, prawdomówność, aktywność, pracowitość

Realizując cykl sprawnościowy "Mój region" zamierzam wzbudzić w zuchach uczuciowy, pozytywny stosunek do tradycji, folkloru, historii dawnej i współczesnej Podlasia, wzbudzić chęć gromadzenia wiadomości na temat własnego regionu.

Cykl sprawnościowy "Janosik" sprzyjał będzie kształtowaniu pozytywnych cech i zachowań w różnych sytuacjach, np. wrażliwość na piękno przyrody, umiejętność zachowania w lesie, przygotowania miejsca na ognisko, zachowanie tajemnicy, umiejętność pracy w grupie, wytrwałość w realizacji podjętych prac.

W trakcie zbiórek pojedynczych zwrócę uwagę na znaczenie niektórych zawodów i ról społecznych. Wzbogacę wiedzę zuchów o tradycjach i przeszłości narodowej.

Drużynowa CHODUN BOGUMIŁA
Styrzyniec

Hufiec Biała Podlaska-rejon

I.P	Oykie temat, sprawy, sprawy, Indywid.	II, ab	Zbiórki pojedyncze III, rz.	Współpraca z harcerzami, szkoła, spód.	Gospodarstwo drużyn, sprawy	Inne
1	2	2	4	5	6	8
IX	Zbiórki I-go miesiąca	3	Rocznica wybuchu II wojny świat, ka w szko	Wymaganie stałego kolekta w szko	Wykonanie zaprosz. na totem, skarb. zb. ind. uoz. boe, kropki, walki wrześ.	gromadzenie materiałów do wystawki
X	Zbiórki I-go miesiąca	2	Dzień Wojska Pol. szkiego Dzień Naukowca	Udział w uroczystościach szk. z okazji LWA i Dnia Nauki.	Zbieranie funduszy na nożnicar.	Gawęda
XI	Zbiórka I-go m-ca Obietnica Sucha	2	Święto Zmarłych Wieczerza Anielska	Anielska wstępnie z harcerzami Udział rodzin oów i władz szkoły w obietnicy	Wzbożenie skarba o pr. oó suchów Wykonanie ni. niatury mass tu i flagi	umundurowania
XII	Oyki sprawnościowy "Mój region"	1	Dzień Górnika Nikola	Wyniad na temat historii miejscowości		
I	"Mój region" spr. indyw. "Turysta" "Przewodnik"	2	Wyzwolenie Warszawy	wyk. przez harcerzy mapy regionu		
II	"Mój region" spr. indyw. "Turysta" "Przewodnik"	2	Zuchowy Dzień Zimy	Zuch, Dzień Himy wspólnie z harcerzami		Urocz. nad, spraw. zesp.

1	2	3	4	5	6	7	8
III	"Janosik" spr. indyw. "Sobieradek" "Turysta"	12	Międzynar. Dzień Kobiet Toplenie Marzanny	1	Udział babó, nan i nauczy- cielek w kominku	Wykonanie stroju zbój- nika Janosika.	
IV	"Janosik" spr. indyw. "Sobieradek" "Turysta"	2	Dzień Szuk- by Zdrowia	1	Wizyta szkolnego lekarza		
V	"Janosik"	2	Dzień Matki "Wielka ma- jówka"	1 1	Miospodzianka dla każdej mamy, zaproszenie ich na zbiórkę. Udział rodziców w jedno- dniowym biwaku. Zaproszenie harcerzy na rajówkę.	Album o południowej Polsce / pocztówki, ilu- stracje, prace plastyczne na dzieci.	
VI	"Janosik"	2	Międzynar. Dzień Dziec- ka. Święto Morza	1 1	Dzień Dziecka w drużynie / pomoc rodziców w organi- zacji i w szkole.		Podsumowanie całorocznej pracy w dru- żynie.

PRZYKŁADOWY PLAN PRACY DRUŻYNY ZUCHOWEJ

CHARAKTERYSTYKA DRUŻYNY

Drużyna liczy 14 zuchów z kl. IV, koedukacyjna - 8 dziewczynki i 6 chłopów. Wszystkie zdobywają III gwiazdkę. Są to w większości dzieci ze środowiska chłopackiego, tylko woja z rodziny inteligentkiej, Umundurowanie kompletne.

Drużyna posiada znak drużyny, księgę, humor, skarbiec. Zbiórki odbywają się w sali szkolnej, a w czasie pogody na dworze.

Drużyna współpracuje z 15 drużyną harcerek oraz z drużyną zuchową z sąsiedniej szkoły.

Drużyna ma jedną przyboozną - Szewonuk Menafa z kl. VI.

ZAMIERZENIA WYCHOWAWCZE

- Na zbiórkach wyrabiać będą takie cechy charakteru jak: sumienność, prawdziwość, dokładność, pilność, uciążliwość.
- Doskonalisz będą nawyki żądu, porządku, higieny osobistej.
- Rozbudzę zainteresowania różnymi zawodami,
- będziemy sprawiać radość ludziom starszym oraz dziadkom z klas młodszych,
- będziemy realizować zadania Odznaki Honorowej oraz zadania Aleru Haczelnika ZHP.
- Rozśpiewam drużynę, aby wziąć udział w Festiwalu Piosenki Zuch.
- Zapoznam zuchy III gwiazdki z Prawem Harcerskim i symboliką harcerską, nawiążę ściślejszy kontakt z drużyną harcerską, do której przekażę swoje zuchy.

Drużynowa Im Helena ŚMIECHUCH
Krajowości
Hufiec Huszlew

Lp.	Cykle temat. spraw. spraw. indyw.	Il. zb.	Epiówki pojedyn oze	Il. zb.	Współpraca z haro. rodzina, szkoła	Gospodarka drużyny	Inne sprawy
1	2	3	4	5	6	7	8
IX	"KOLEJARZ" -Majster do wszyst -Przewodnik -Turysta	2	Wakacyjny remane- nt-wspomnienia Zuchowy Start	1 1		Wzbogacenie skarbu wakacyj- nych zdobyczy	Przebieg u- mundurowania
X	"KOLEJARZ" -Magister do... Przewodnik -Turysta	2	Nasi odważni żołnierze. Dzień Nauki.	1 1	Wspólnie z haro.	Przygot. upom.	"Złoty..."
XI	"KOLEJARZ". -Zbiornica widoków -Turysta -Majster do...	2	Pamięć o tych, co polegli Zuchowe Andrzeja- ki	1 1		Zakup z fundu- szy drużyny i. sprzątnięcie	Przystąpię- cie do ru- chu MDS
XII	"ESKIMOS" -Saneczkarz -Harciarz -Płasi, Opiekun	2	Upominek od Mi- kołaja. Praciz choinka /powitanie zimy/	1 1 1	Spotkanie z ko- leżami w spra- wie upominków na Mikołajki.	Grundzenie kar- ny i skłerek dla ptaków.	
I	"ESKIMOS" -Saneczkarz J.W. -Dekorator	2	My też bawimy się na choince suk.	1		Wykonanie koscio- łów na bal.	
II	"ESKIMOS" spr. indyw. J.W.	2	Bal u Królowej Śniegu. /Olimpiada zim./	2	Pomoc harcerzy i rodziców w organ. /program, sanie/	Wykon. rolkisz. do postaci z bajek	Kulig z zaprzęgi. do zuch.
III	"ESKIMOS" spr. indyw. J.W.	1	Kwiatki dla park. Witamy Cię, Wiosno	1 1	Kom. Rodz. pomaga w zakupie kwia- tów.	Wykon. lub za- kup upom.	Przygot. do Festiwa Pios. Zuch.

1	2	3	4	5	6	7	8
IV	"SŁOWIANIN" -Majster do... -Sobioradek -Dobra siostra. -Zielarz	2	"Tante lata, oo mi- nely"-Miesiąc Pa- nięci Narod.	1	Gromadziny "Worek z tworywem" do sprawności.	Zakładanie budek lęgowych dla pta- ków	
V	"SŁOWIANIN" spr. indyw. j.w.	2	"Ona mi pierwsza pokazała księżyc" -Dzień Matki	2	Harcerze pomaga- ją upiec ciasto.	Upominki dla mamy Porządk. służba.	Podsumowanie ruchu MZ Festiwal Pios. Zuch.
VI	"SŁOWIANIN" spr. indyw. j.w.	1	"Świątek wszyst- kim dzieciom" Wielobój zuchów sprawnych.	1 1	Wspólna zabawa z rodzicami, harcerzami, kollegami.		Małamo Świątek i od- znaki "Zuch" na 5"

"RÓWIEŚNICY 40-LECIA"

Przygotowanie zbiórek

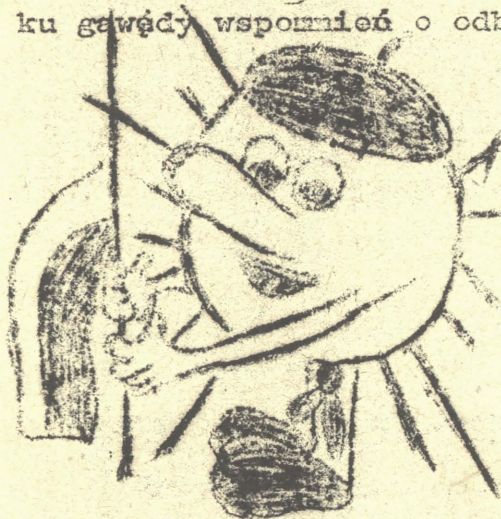
Przygotowaniem do tego cyklu jest zuchowy zwiad, podczas którego zuchy wyszukają ludzi urodzonych w 1944 roku oraz dowiedzą się czegoś o ich działalności.

ZBIÓRKA I

Temat: Moja Oparynia ma 40 lat.

1. Gawęda - drużynowy opowiada zuchom o osiągnięciach Polski Ludowej w 40-leciu, wskazuje największe inwestycje /Kuta Katowice, Port Północny, Centrum Zdrowia Dziecka, Centrum Zdrowia Matki Polki, itp.../ Oczywiście nie omieszka na początku gawędy wspomnieć o odbudowie Warszawy i jej dalszej historii.

Możecie też posłużyć się mapą Polski podczas gawędy.

2. Majsterka - upominki dla gości. Nie podajemy Wam żadnych propozycji majsterki, pozostawiamy ją Waszej inwencji twórczej.

3. Krąg Rady - relacje ze zwiadów zuchowych. Ustalenie scenariusza następnej zbiórki oraz listy osób, które zaprosimy na zbiórkę /jeśli tych osób jest bardzo dużo/.

ZADANIE MIĘDZYGRUPKOWE

wykonajcie dokładnie i starannie rozpoczętą na zbiórkę majsterkę.

ZBIORKA II

Temat:

"Powitanie 40-lecia"

1. *Grupa* - drużynowy wita gości, przedstawia ich krótko. Prezentuje drużynę - wszyscy śpiewają piosenkę drużyny.

2. *Grupa* - każda uczestnicząca osoba mówi jak najwięcej o sobie w 40 słowach.

3. *Grupa*

~~drugiowy podzieleni~~ drużynowy podzieleni

przygotować z przyboczny

lub zuchami różne konkursy

i zabawy, w których będą

uczestniczyć także goście.

Może to być:

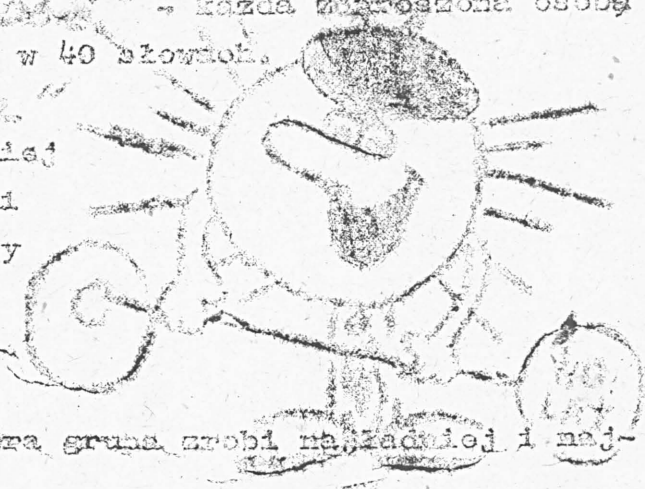
- budowanie z klocków-która grupa zrobi najładniej i naj-
szybciej

- konstrukcje z zestawu "Kontakt" dla kl. I-IV,

- "Melodie 40-lecia"

oraz inne zabawy Twojego pomysłu.

4. *Grupa* - podsumowanie konkursów, podziękowanie gościom za przybyte, wręczenie upominków wykonanych przez zuchy.

Propozycje zbiorów przygotował

zespół namiestników zuchowych

hm Świeciuch Helena - Huslew

hm Jurzyk Irena - Sarnaki

pwd Rapińska Danuta - Kąkolwnica

pwd Osępska Iwona - Międzyrzec Podl.-gmina

hm PL Kowalczyk Eugenia - Komendant Hufca

Kąkolwnica

phm Jurzyk Anna - kier. wydz. zuch. KCh

OKRES PRÓBNY W DRUŻYNIE ZUCHÓW

Zbiórki pierwszego miesiąca, czyli okres próbnego nieprzekraczający 3 miesięcy poświęcony jest zapoznawaniu przyszłych zuchów z organizacją, wyznaczeniami i normami obowiązującymi zuchami i zakończony uroczystym złożeniem Obietnicy Zuchowej.

Od tego momentu przystępuje się już z zuchami do normalnej pracy opierającej się o cykl sprawnościowy.

W tym okresie drużyna powinna:

- wykazać się wywrotnością i systematycznością w pracy oraz wywiązywać się z obowiązków organizacyjnych,
- wybrać nazwę, stworzyć własne zwyczaje i obrzędy,
- przygotować zuchy do złożenia Obietnicy Zuchowej.

Okres próbnego nie dotyczy drużyn zuchowych, które powstały w szeregu w wyniku podziału drużyny dotychczas istniejącej.

PROPOZYCJE

TRZEBIE PIERWSZEGO ZBIÓRKI I-go MIESIĄCA

ZBIÓRKA I

Temat: ZUCH JEST DZIELNY.

Najważniejsze zadania drużynowego:

1. Zapoznać z drugim punktem Prawa.
2. Wprowadzić podział na szóstki i nauczyć wykonywania "zbiórki szóstkami".
3. Nauczyć "Hasła" i zawołania, przedświadczyć to na wszystkich.
4. Wprowadzić wykonywanie komend: "Krag!", "Krag! Rędy!" oraz obrzęd zaprzysiężenia tajemnicy.
5. Sporządzić spis zuchów.

Najważniejsze zajęcia i zadania drużyny:

1. Różne ćwiczenia i gry rozwijające spostrzegawczość i umysł.
2. Każdy zuch przedstawia się /szóstki meldują się/.
3. Próby dzielności i odwagi.
4. Zaprzysiężenie tajemnicy istnienia drużyny.

PRZEBIEG ZBIÓRKI

1. Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki - okrzyk, piosenka drużyny, sprawdzenie obecności.
2. Gawęda - fragm. książki "Marek i Jarek bronią Warszawę" mówiącej o dzielności ochotców.

3. Zabawa tematyczna - ilustrująca gawędę.
4. Nauka wierszyka dla utrwalenia III punktu Prawa
 "Druh punkt jest równie ważny
 Zuch jest dzielny - śmiało kroczy
 Jest roztropny i rozważny
 Drodzy patrzy prosto w oczy".
5. W jakich zawodach pracują ludzie odznaczający się dzielnością
 ilustracja ruchom., np. strażacy, żołnierze, lotnicy, itp. /
6. Obrzędowe zakończenie zbiórki

ZBIÓRKA II

Temat: ZUCH MÓWI PRAWDĘ

Najważniejsze zadania drużynowego:

1. Zapoznać z 3 punktami Prawa.
2. Zmienić śróstki.
3. Nauczyć ustawiania się w szyku drużyny.
4. Wprowadzić zwyczaj obzędowego sprządzania śróstki.
5. Nauczyć wykonywania "Kandy" "Śróstki na miejsce" oraz "proszenia o głos".
6. Pokazać mundur zuchowy.

Najważniejsze zajęcia i zadania drużyny:

1. Nauka piosenki "Polski zuch"
2. Gry - współzawodnictwo między śróstkami.
3. Obejrzenie na obrazkach mundurów zuchowych lub dzieci ubranych regulaminowo.
4. Konkurs gawędziarski - opowiadanie zuchów o sobie.

PRZEBIEG ZBIÓRKI

1. Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki
2. Gawęda - Listonosz wieści ważną telegram. W czasie jazdy przebiła dętkę szkieł z butelki, którą rozbili szicopy. Winowajcy pomagają listonoszowi zmienić dętkę i przytają się do winy.
3. Wprowadzenie 3 punktu Prawa.
4. Zapalenie świeczek symbolicznych świeczek i nauka wierszyka
 "Zuch nie śłania swego słowa
 I nie skłania - jasna sprawa,
 prądki krocha jego mowa,
 bo już 3 jest punkt Prawa."
5. Najstotka - związana z gawędą /Włożenie kopert, pisanie telegramów itp. /
6. Zabawa tematyczna /bardzo krótka/ w listonoszku.
7. Nauka I zw. pios. "Listonosz"
8. Krąg Kadę - podsumowanie zbiórki, utrwalenie 3 punktu Prawa i wpisanie go do kroniki.

Zadania międzyzbiórkowe

Dzień bez kłamstwa. Każdy zuch zawija sobie na sznurku wazetek i rozwiązuje go wówczas, gdy udało mu się przetrwać dzień bez kłamstwa.

Współautorami zbiórek są:
I. Bajda Anna, Belnick Miroslawa
II. Kasmowska Anna, Świeżuch Helena

DO ZOBACZENIA!